ҲАР КИМ САВОБ ИШ ҚИЛСИН, ҲАР КУН САВОБ ИШ ҚИЛСИН!

O'ZBEKISTON OQSOQOLLAR KENGASHI "MAHALLA"

MAHALLA

Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши, «МАҲАЛЛА» жамғармасининг нашри

№ 9 (287) 2002 йил 27 февраль, чоршанба. Газета 1996 йил январь ойидан чиқа бошлаган. Сотувда эркин нархда

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

Уй-жой мулкдорлари ширкатларининг фаолиятини ривожлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида

Республикада аҳолига коммунал хизмат кўрсатиш тизимидаги иқтисодий ислоҳотлар изчил амалга оширилмоқда. Зарур қонунчилик ва норматив-ҳуқуқий база яратилган. Уй-жой мулкдорларининг ширкатларини шакллантириш жараёни фаол давом этмоқда. Уй-жой мулкдорларининг салкам 1400 та ширкатлари ташкил этилган бўлиб, кўп хонадонли жами уй-жой биноларининг 88 фоизи бошқариш учун уларга топширилган. Кўрсатилаётган коммунал хизматларга ҳисоб-китоблар ўз вақтида амалга оширилиши учун коллектив масъулияти тизими яхшиланди. 1991 йилга қадар барпо этилган кўп хонадонли уй-жой биноларини капитал таъмирдан чиқариш дастурлари тасдиқланган.

Шу билан бирга уй-жой мулкдорлари ширкатларининг фаолиятида қатор жиддий камчиликлар ва ҳал этилмаган муаммолар мавжуд. Вилоят, шаҳар ва туман ҳокимликлари томонидан уй-жой мулкдорлари ширкатларини зарур моддий-техника базаси, шу жумладан улар учун мўлжалланган хоналар, моддий ресурслар, асбоб-анжомлар билан таъминлашда уларга амалий кўмак ва ёрдам кўрсатиш, уйлар атрофидаги ер участкаларини қонун йўли билан бириктириб қўйиш, шунингдек зарур айланма маблағлар ажратиб бериш борасидаги ишларни ташкил этишга эътибор берилмаяпти. Оқибатда кўпгина уй-жой мулкдорларининг ширкатлари уй-жойларни жорий ҳамда капитал таъмирдан чиқариш, ободонлаштириш ишларини ўз вақтида ўтказиш учун етарлича маблағга эга эмаслар.

Зарур бўлган ташкилий тадбирларни ўтказмасдан, 1991 йилга қадар барпо этилган уй-жой биноларини аввал капитал таъмирдан чиқармасдан туриб уй-жой мулкдорларининг ширкатларини ташкил этиш ҳоллари мавжуд. Навоий, Самарқанд, Сирдарё, Хоразм, Тошкент вилоятлари ва Тошкент шаҳрида уйларнинг ичидаги муҳандислик коммуникацияларини ва уй-жой биноларининг умумфойдаланадиган жойларини капитал таъмирдан чиқариш ишлари жадвалдан анча орқада қолган ҳолда олиб борилмоқда.

«Уй-жой мулкдорларининг ширкатлари тўғрисида» Ўзбекистон Республикасининг 1999 йил 15 апрелдаги Қонуни бажарилишини таъминлаш учун зарур шарт-шароитларни вужудга келтириш ҳамда уй-жой мулкдорлари ширкатларининг фаолияти учун қулай шароит яратиш, уй-жой фондини сақлашда ва ундан тегишлича фойдаланишни таъминлашда, таъмирлаш-тиклаш ишларини ўз вақтида ўтказишда, уй-жойлар атрофидаги ҳудудни ободонлаштиришни яхшилашда мазкур ширкатларнинг ролини ошириш, шунингдек уларнинг моддий-техникавий ва молиявий базасини мустаҳкамлаш мақсадида:

1. Уй-жой мулкдорларининг ширкатлари хизматлар кўрсатишдан, шу жумладан ижарага топширилган мулкдан тушадиган даромадларидан 2007 йилга қадар бўлган даврда барча турдаги солиқлар ва бюджетга йиғимлар тўлашдан озод қилинсин, бунинг натижасида бўшайдиган маблағлар аниқ мақсадни кўзлаган ҳолда ўз айланма маблағларини тўлдиришга, уй-жой мулкдорлари ширкатларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга, уй-жой биноларини ҳамда уйларнинг ичидаги муҳандислик коммуникацияларини таъмирлаш, ҳудудни ободонлаштиришга йўналтирилсин.

2. Белгилаб қўйилсинки, кўп хонадонли уй-жой биноларида яшовчи аҳолидан коммунал хизматлар ҳақини йиғишда ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги шартномалар мазкур хизматларни кўрсатувчи корхона ва ташкилотлар томонидан уй-жой мулкдорларининг ширкатлари билан тузилади.

Коммунал хизматларни кўрсатувчи корхона ва ташкилотлар коммунал хизматлар учун жорий тўловлар бўйича хомчўт қилинган тушумлар бажарилгани тақдирда уй-жой мулкдорларининг ширкатларига қуйидаги тартибда ажратмалар бериши белгилаб қўйилсин:

100 фоиз бажарилган тақдирда - тушган тўловлар суммасининг 15 фоизи;

75 фоиздан ортиқ бажарилган тақдирда - тушган тўловлар суммасининг 7 фоизи миқдорида.

Уй-жой мулкдорларининг ширкатлари мазкур маблағлардан аниқ мақсадни қатъиян кўзлаган ҳолда уй-жой мулкдорлари ширкатларининг ходимларини рағбатлантириш, уй-жой-коммунал хизматлари учун тўловлар бўйича мавжуд қарзларни тўлаш, шу жумладан хизматлар учун ҳисоб-китоблар бўйича кам таъминланган оилаларга ёрдам кўрсатиш, шунингдек уй-жой мулкдорларининг ширкатига бириктирилган уй-жой биноларини таъмирлаш, ҳудудларни ободонлаштириш борасидаги ишларни амалга оширишда фойдалансинлар.

3. Белгилаб қўйилсинки, 2002-2006 йиллар мобайнида Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларининг корхоналари ҳамда коммунал хизмат кўрсатиш объектларини давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришдан, шунингдек ер участкаларини фуқароларнинг умрбод мерос бўлиб қоладиган эгалигига сотишдан тушадиган маблағлар (ер участкаларини сотиш тушумининг белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитасига ўтказиладиган 5 фоиз миқдордаги ҳамда Деҳқон ва фермер хўжаликларини қўллаб-қувватлаш жамғармасига ўтказиладиган 5,5 фоиз миқдордаги маблағларидан ташқари) 1991 йилга қадар барпо этилган уй-жойларни реконструкция қилиш, уйларнинг ичидаги муҳандислик коммуникацияларини капитал таъмирдан чиқариш, турар-жой биноларининг умумфойдаланадиган жойларини ободонлаштириш ишларини амалга ошириш учун уй-жой мулкдорларининг ширкатларига берилади.

4. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, «Ўзкоммунхизмат» агентлиги, бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда мазкур Фармонга мувофиқ амалдаги қонун ва норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ўзгартиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

5. Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддатда ушбу Фармонни ижро этиш юзасидан қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2002 йил 26 февраль

Раҳмонали АКБАРАЛИЕВ олган сурат.

«МАҲАЛЛА» ХАЙРИЯ ЖАМҒАРМАСИНИНГ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Ўзбекистон Республикаси «Маҳалла» хайрия жамғармасининг конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари К.Тўлаганов, Бош вазир ўринбосари Д.Ғуломова иштирок этди. Унда «Маҳалла» жамғармаси Тошкент шаҳар бўлимининг раиси бўлиб ишлаган Аъзам Гадойбоев Ўзбекистон Республикаси «Маҳалла» хайрия жамғармаси бошқарувининг раиси этиб сайланди.

Конференцияда жамғарма ва бўлимларининг низомий ва дастурий вазифаларини бажариш борасидаги фаолиятини такомиллаштириш, маҳаллаларнинг инфратузилмасини янада мустаҳкамлаш, аҳолининг кам таъминланган табақаларини моддий ва ижтимоий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, миллий ва маданий қадриятларни тарғиб этишни кучайтиришга оид масалалар муҳокама этилди. Шу масалалар юзасидан Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари К.Тўлаганов маъруза қилди. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қўмитаси раиси А.Саидов, «Маҳалла» жамғармаси Қорақалпоғистон Республикаси бўлими раиси М.Ўринбоев, «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси раиси О.Мусурмонова, Ўзбекистон Миллий университети ректори, Халқ бирлиги ҳаракати раиси Т.Долимов, «Маҳалла» жамғармаси Андижон вилояти бўлими раиси А.Солиев, Самарқанд шаҳар Хазора маҳалласи фуқаролар йиғини раиси М.Ҳасановлар ўз сўзларида шу вазифаларга оид музокара юритдилар. Ушбу мақсадларни амалга ошириш учун давлат ва жамоат ташкилотлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари билан ҳамкорликни кучайтиришга оид қўшимча чора-тадбирлар белгиланиши зарурлиги таъкидланди.

Наврўз тараддуди

ЯХШИЛИК ҚИЛ, ДАРЁГА СОЛ...

Кўпчилигимиз қишки юмушларни қишда, баҳоргисини эса кўклам киргандан сўнг бажаришга одатланганмиз.

Аслида бу нотўғри. Ҳар ишни барвақт бошлаш ота-боболаримизга хос фазилат. Шу учун ҳам маҳалламиз фаоллари билан биргаликда ободончилик ва кўкаламзорлаштириш тадбирларини ҳашар йўли билан тезроқ амалга оширишга келишиб олдик. Кичик деҳқон бозори, савдо дўконлари, новвойхона, маиший хизмат шаҳобчалари ва кўп қаватли уйлар ён-атрофлари тартибга келтирилади. Ер майдонлари ортиқча хас-хашак ва чиқиндилардан тозаланади.

Халқ орасида «Яхшилик қил, дарёга сол...» деган ҳикмат бор. Меҳрга муҳтож ёш болалар ё қарияларнинг дилларига таскин бериш энг улуғ яхшилик саналади. Маҳалладаги 96 та кам таъминланган хонадонлар бор, 16 нафар уруш қатнашчилари, юзлаб қариялар яшашади. Олдинда эса қатор байраму айёмларимиз турибди. Биз бу байрамлар олдидан, ҳар бир кекса кишининг уйига бориб, уларга яхши сўз айтиб, совға-саломлар улашаяпмиз. Яқинда меҳнат фахрийси Остонақул ота Ияровнинг 80 йиллик таваллуди ҳамда кам таъминланган оила фарзандлари - Рустам ва Дониёрларнинг суннат тўйлари ўтказилди. Бу сингари тадбирларни тез-тез ўтказиб боришда маҳалла фаоллари жонкуярлик қилмоқдалар.

Одилжон ЭРГАШЕВ,
Тошкент шаҳар А.Икромов тумани Шодлик маҳалласи.

ОЛИМПИЯЧИЛАРИМИЗ НАТИЖАЛАРИ

АҚШнинг Солт-Лейк-Сити шаҳрида ўтказилган қишки Олимпиада ўйинларида олти нафар юртдошимиз спортнинг икки тури - фигурали учиш ва тоғ чанғиси мусобақаларида иштирок этди. Наталья Пономарёва ва Евгений Свиридов жуфтлиги йигирмата жуфтлик орасида қисқа дастурда ҳам, эркин дастурда ҳам ўн саккизинчи ўринни эгаллади.

Фигурали учиш бўйича эркаклар ўртасида яккалик мусобақаларида Роман Скорняков ўттизга яқин спортчи орасида қисқа дастур беллашувларида 20, эркин дастурда 19-поғонани эгаллади. Аёллар ўртасида яккалик баҳсларида қисқа дастурдан сўнг Татьяна Малинина 13-ўринда бораётган эди. Лекин тажрибали спортчимиз бетоблиги туфайли кейинги беллашувда иштирок эта олмади.

Тоғ чанғиси мусобақаларида Элмира Урумбоева етмишга яқин спортчи орасида 38-поғонани банд этган бўлса, Комил Урумбоев хатога йўл қўйиб маррага етиб келолмади.

ҚОНУНБУЗАР ИШДАН ЧЕТЛАТИЛДИ

«МАҲАЛЛА»га жавоб

2001 йил 19 декабрь: «Ваколатни вайрон қилган оқсоқол»

Мақола юзасидан текшириш ўтказганимизда шу нарса маълум бўлдики, Навхос қишлоқ фуқаролар йиғини раиси П.Матёқубов хизмат вазифасидан фойдаланиб, ўзи билан биргаликда яшайдиган ўғиллари Азамат ва Азимбой Матёқубовларни, гўёки алоҳида яшаётган қилиб кўрсатиб, ҳатто бу ҳақда ҳужжат тайёрлаб, келинлари Н.Раҳимова ва А.Раҳоноваларнинг ҳар бирига 1225 сўмдан, жами 2450 сўм миқдорида тўланган нафақа пулини 2001 йилни март ойидан бошлаб, ўзи ўзлаштириб келганлиги ҳақидаги маълумот тасдиқланди.

Қонунга зид бўлган бундай ҳолатлар юзасидан туман прокурорининг тақдимномаси Навхос қишлоқ фуқаролари йиғини Кенгашининг кенгайтирилган йиғилишида атрофлича кўриб чиқилди. Фуқароларнинг мурожаатлари билан ишлашдаги юзакичилик ва масъулиятсизликка йўл қўйганлиги ҳамда ўз хизмат вазифасини суиистеъмол қилишга йўл қўйилганлиги учун фуқаролар йиғини раиси П.Матёқубов эгаллаб турган лавозимидан озод этилди, масъул котиб Ш.Шариповга эса ҳайфсан эълон қилинди.

Тумандаги барча фуқаролар йиғинлари раислари ва котиблари билан ўтказилган йиғилишда бўлғуси ҳисоб-китоб йиғилишларига тайёргарликка доир масалалар билан бирга, мақолада қайд этилган камчиликларни қайта такрорланмаслик доир чора-тадбирлар белгиланди.

К. ОРТИҚОВ,
Хоразм вилояти Хонка тумани Ҳокими.

ШУ СОНИНГ

2-САҲИФАДА

- Посбоннинг иши оддий ва содда, аммо масъулиятли.
- Асрлар ошган асрдошимиз.
- «Бобомнинг тегирмони айланиб, эл корига яраганди...»

3-САҲИФАДА

- Оқсоқолга қарши «манфаатдорлар»...
- Олимпиада баҳслари тугади, муҳокама эса давом этади.
- Даромаддан қандай фойдаланиш эгасининг ихтиёрида(ми?)!

4-САҲИФАДА

- Япон хонадонининг яхши удуми...
- «Муҳаббат замини» тақдирини биз биламиз.?
- Жигарлар ҳамжиҳат бўлса яхши! Бўлмаса-чи?

MAHALLA
Ўзбекистон "МАҲАЛЛА" хайрия жамғармасининг нашри

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00123-рақам билан рўйхатга олинган.

Нашр кўрсаткичи: 148

Хомий: «Матбуот тарқатувчи» ҳиссадорлик жамияти

Таҳририят манзили: Тошкент, Буюк Турон кўчаси,41-уй

Телефонлар:
Масъул котиб: 136-53-75
Қабулхона — 136-53-93.
Тел/Факс: — 133-44-25.

Мақола ва хабарлар мазмуни, факт ва рақамлар учун муаллифлар масъулдирлар.

E-mail:mahalla@gazeta.silk.org

2002 йил 27 февраль
№ 9 (287)

ХАЛҚАРО ҲАЁТ ПАНОРАМАСИ

«АССАЛОМ, АФҒОНИСТОН»

Кечадан бошлаб Афғонистон территориясининг 80 фоизини қамраб олувчи тонгги икки соатли «Ассалом, Афғонистон» номли радио эшиттириши эфирга узатила бошланди. Йигирма нафар журналистни бирлаштирган жамоада эшиттиришлар пушту ва дарий тилларида олиб борилмоқда. Радиостанция Европа комиссияси томонидан маблағ билан таъминланади.

АРАФАТ ВА ШАРОН: МУЗОКАРА

«Маяк» радиосининг хабарига кўра, Фаластин маъмуриятининг раҳбари Ёсир Арофат Исроил бош министри Ариэл Шарон билан музокаралар олиб боришга рози эканлигини билдирган. Шу билан бирга Арофат А.Шарон токи ҳукумат тепасида экан, уни мамлакат раҳбари сифатида ҳурмат қилишини француз журналистлари билан бўлган суҳбатда айтган.

НУГЗАР ЎЗ ЖОНИГА ҚАСД ҚИЛДИ

Душанба куни Грузия республикаси хавфсизлик кенгашининг котиби Нугзар Сажая ўз жонига суиқасд қилган. Матбуотнинг хабарича, у эрталаб кенгаш аъзолари билан мажлис ўтказиб бўлгач, кундалик газеталар билан танишган. Маълум бўлишича, кейинги пайтларда матбуотда унинг шаънига қарши танқидий материаллар босилиб, уларда хавфсизлик котиби мамлакатдаги баъзи амалдорларга нисбатан суиқасдлар уюштиришни режалаштиришда қатнашганлиги ҳақида айтилган.

ТОЖИКИСТОН ВА НАТО

Тожикистон ҳам МДҲ давлатлари орасида сўнггиси бўлиб НАТОнинг «Тинчлик учун ҳамкорлик» лойиҳасида иштирок этадиган бўлди. Шимолий Атлантик блоки билан Тожикистон ўртасидаги шартномасини мамлакатнинг Европадаги элчиси Шариф Раҳимов имзолаган. Бу ҳамкорлик минтақада тинчликни сақлаш, наркотик маҳсулотлар ҳамда қурол-яроғлар контрабандасининг олдини олишда муҳим аҳамиятга эга.

ФОЖЕАГА ЎН ЙИЛ

Озарбайжоннинг Тоғли Қорабоғ вилоятидаги Хўжали шаҳрида бўлиб ўтган қонли фожеага кеча ўн йил бўлди. Ўн бир минг киши яшайдиган бу шаҳарда ўша куни олти юздан ортиқ киши, асосан болалар ва қариялар ҳалок бўлиб, шаҳар тамоман ёндирилган эди.

ЕР ПУЛИ ДАВЛАТГА

Қирғизистонда ўтказилаётган ер ислоҳотига кўра муниципал ерлар муддатсиз муҳлатга сотила бошланди. Дастурга кўра 1800 га яқин шундай ерлар сотилиб ундан ҳукумат 23 млн. долларга яқин фойда олишни мўлжалламоқда.

НАРХЛАР ОШМОКДА

«Труд» газетасининг хабарига кўра, ўтган ҳафтадан бошлаб Россия меҳнаткашлари газдан фойдаланганликлари учун аввалгига қараганда 20 фоиз кўп ҳақ тўлайдиган бўлишди. Шунингдек, бу ерда темирйўл чипталарининг нархи ҳам 16 фоизга оширилди. Биринчи мартдан бошлаб эса электр қувватининг нархи 20 фоизга кўтарилади.

Шу кунларда мамлакатимизда Полша Омбудсмани делегацияси меҳмон бўлиб турибди. Унга ушбу мамлакат парламентининг фуқаролар ҳуқуқлари бўйича вакили Анжей Цолл раҳбарлик қилмоқда.

ПОЛШАЛИК МЕҲМОНЛАР ТАШРИФИ

26 феврал куни меҳмонлар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг инсон ҳуқуқлари бўйича вакили Сайёра Рашидова билан учрашди. Суҳбат чоғида ҳуқуқий институтлар, инсон ҳуқуқлари соҳасида ҳамкорлик ва ўзаро тажриба алмашиш масалалари юзасидан фикр алмашилди.

Музокаралар якунида Ўзбекистон Олий Мажлисининг инсон ҳуқуқлари бўйича вакили ҳамда Полша Республикасининг фуқаролар ҳуқуқи бўйича вакили ўртасида ҳамкорлик тўғрисида битим имзоланди.

Беш йилга мўлжалланган мазкур ҳужжатда инсон ҳуқуқларини ҳимоялаш соҳасида ўзаро тажриба алмашиш, бу борада чиқарилаётган қонун ҳужжатлари бўйича ахборот айирбошлаш кўзда тутилган. Икки мамлакат омбудсман идоралари ўзаро ахборот алмашади, ташриф ва конференциялар уюштиради.

Полша делегацияси аъзолари Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши, Ташқи ишлар вазирлиги, Коституциявий суд ҳамда Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий марказда ҳам бўлди.

(ЎзА)

Таассурот

БИРНИКИ МИНГГА, ДЕЙДИЛАР

ёки Жиззах маҳаллалари намунаси бизни мамнун этди

Халқ орасида «Бирники мингга, мингники туманга» деган ибора бор. Одатда бир инсоннинг яхши иши кўпчиликни ўз ортидан эргаштирган, эзгуликка даъват этган.

Фуқароларнинг ўз-ўзини бошқариш органларида ҳам бир-биридан иш ўрганиш, ўзаро тажриба алмашишлар маҳаллалар ҳаётини янада яхшилашга фойда беради. Худди шу мақсадда Жиззах шаҳрига бир кунлик сафар уюштирдик. Шаҳримиздаги ўн иккита маҳаллалар оқсоқоллари, «Нуроний», Маънавият ва Маърифат Марказлари, шаҳар ёшларининг «Камолот» ижтимоий ҳаракати мутасаддиларидан иборат 18 киши сафар давомида Жиззах шаҳар маҳаллаларида олиб борилаётган ишлар кўлами билан танишдик.

Аслида янги аср маҳалласи қандай бўлиши керак? Шу ўринда биз Жиззах шаҳридаги кўпгина яхши ишларга маҳаллалар бош-қош бўлаётганини кўриб қувондик. Кейинги йилларда шаҳарда Ёшлар ва Маҳалла Маркази мажмуаси, Маърифат ва маънавият Маркази, Олимпия спорт мажмуаси ҳамда шу сингари кўпгина яхши иншоотлар барпо этилган. Айниқса, яқинда қуриб битказилган Ёшлар ва маҳалла марказлари республикамизда ўхшаши йўқдир. Олмазор, Раваллиқ, Оққўрғонлик гузарларининг ҳар бирида тиббий кўрик хоналари, таянч пунктлари, оталар чойхоналари, маслаҳатхона, маиший хизмат шахобчалари мавжуд. Оқсоқоллар жонкуярлиги билан маҳалла ёшлари ўртасида тарбиявий ишлар яхши йўлга қўйилган. Маҳаллаларда ҳар бир мактабни битирган ўғил-қиз назоратга олинган, агар улар бекор юришган бўлса дарров иш билан таъминланади ёки қобилиятига кўра бирор ҳунар курсларига жойлаштирилади. Шаҳар маҳаллаларида новвойлик, этикдўзлик, соатсозлик ҳунарларини ўргатувчи ва уй ҳамширалари тайёрловчи қисқа курслар иш юритади. Президентимиз ўз нутқларидан бирида «Кўпгина майда жиноятчилик ҳолатларининг сабаблари маънавий қашшоқликка бориб тақалади» деган эдилар. Шунга кўра, маҳаллаларда ёшларнинг китоб ўқишлари, ўз ҳуқуқий билимларини оширишлари учун зарур имкониятлар яратилган. Кутубхоналар ишлаб турибди. Масъул идораларнинг ходимлари томонидан ҳуқуқий мавзудаги суҳбатлар ўтказиб турилади. Маҳаллаларда ҳашар йўли билан замонавий ва қулай иншоотларни барпо этиш, айниқса қариялар чойхоналарини кўпайтириш ишларига алоҳида аҳамият берилаётир. Ушбу йилда маҳаллаларда яшовчи кексаларнинг ибратли ҳаёт йўлларини ёшларга ўрнак қилиб кўрсатиш, уларнинг турмуш ва меҳнатда орттирган тажрибаларини ёшларга ўргатиш бўйича турли тадбирлар уюштириб борилади. Шунингдек, шаҳардаги жамики маҳалла ва гузарлар кўркамлигини, чиройини ошириш, улар атрофини ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ҳамда гулзорлар барпо этишга киришилган.

Хуллас, биз Жиззах шаҳридаги маҳаллаларда намунали ишлар йўлга қўйилганини кўриб қувондик, оқсоқолларнинг ибратли иш тажрибаларидан илҳомланиб, катта таассуротлар билан қайтдик.

**Райим ҚАРШИЕВ,
«Маҳалла» жамғармаси
Янгийўл шаҳар
бўлинмаси раиси.**

Умр йўли

Момо айни пайтда юз ёшдан ошганлар. Мозор қишлоғида яшовчи етти ёшдан етмиш ёшгача ҳамма бу момони зиёрат айлаб, унинг дуосини олмоққа шошилади.

УЧ АСР ГУВОҲИ

Ҳувайдо Мадвалиева халқ яллалари ва айтимларини жуда яхши билади, невара-эвараларини йиғиб уларга шу айтимларни аста хиргойи қилиб берадилар:

**Боққа кирсам гирён-гирён
Айланади капалак
Қўлларингга ярашади
Ёринг берган шохонам
Шохонамнинг шохларини
Сочсанг битта боғ бўлар.
Ғазал айтиб чой бермасам,
Юраккинам доғ бўлар...**

- Бизнинг ёшлик кезларимизда радио, телевизор йўқ эди, - дейди момо. - Шунинг учун ҳаммамиз йиғилиб ғазаллар тўқирдик, бир-биримиз билан айтишувлар қилардик.

Табаррук ёшли момонинг тўрт фарзанди, саксондан ошиқ невара, чевара, эваралари бор. Катта қизлари Сариябуви ая 75 ёшда, Ҳориябуви ая 70 ёшда, Қўшназар бобо - 66 ёшда, Маъсуда ая эса 62 ёшдалар. Уларнинг ҳаммаси эл-юрт орасида иззатли, тўй-маъракаларда маслаҳатдош.

- Мен бу хонадонга келин бўлиб тушганимга қирқ уч йилдан ошди, - дейди Ўктамой Сулаймонова. - Эъзозли, эътиборли қайнонамиз борлиги биз учун катта давлат. У кишининг ўгитларига қулоқ тутсак кўнглимиз ўсади, шууримиз тиниқлашиб ақлимизга ақл қўшилади.

Момонинг хонадонига туман раҳбарлари ҳам тез-тез ташриф буюришади. Бу табаррук зотни йўқлаб, дуоларини олишади. Шундай кезларда момо қувончдан кўзларига ёш олади, сўнг қўлларини дуога очади:

- Илоё юртимиз тинч бўлсин. Меҳр-оқибат, инсофу-диёнат ҳеч биримизнинг кўнглимиздан кетмасин. Мунаввар кунларимизга кўз тегмасин, - дейдилар.

**Мўйдин МАТКАРИМОВ.
Наманган вилояти
Поп тумани.**

Эъзоз

ҚАРИЯЛАР ҚАДРЛАНАДИ

Яқинда Ўртоқлар қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудида истиқомат қиладиган отахону онахонларинг биргаликда узоқ йиллар аҳил ва иноқ турмуш кечиришгани нишонланди.

Умрлари давомида қўша қариётган Мирзавой ота ва Инобатхон ая Расуловлар, Ҳотамжон ота ва Меҳринисо ая Жўраевлар, Одилжон ота ва Майрамхон ая Шерматовлар, Тошвой ота ва Каримахон ая Қосимовларнинг ҳар бири маҳаллада катта обрў-эътиборга эга. 35-50 нафардан зиёд невара-эвараларнинг бобо ва бувиларидир. Ушбу тадбирда Исбоскан тумани ҳокимлиги, туман «Нуроний» хайрия жамғармаси ҳамда мутасадди ходимлари иштирок этишиб идоралар қарияларни янада қадрлаш, ҳурмат-иззатини жойига қўйиш, уларнинг ҳалол меҳнати ва турмуш тажрибаларини ёшларга ўрнак қилиб кўрсатиш зарурлигини алоҳида таъкидлашди. Ушбу тадбир сўнгида қариялар ташкилотчиларга ўз миннатдорчиликларини изҳор этишди.

**Адҳамжон ОМОНБОЕВ,
Андижон вилояти.**

Маҳалла посбонлари минбари

Корақалпоғистон

«ЗИЙРАК ИНСОН ДОИМО ОГОҲ БЎЛАДИ»

- дейди Амударё тумани Манғит шаҳри Бойовул маҳалласи посбонлар тузилмасининг сардори Бахтиёр Аҳмедов «Mahalla» мухбири билан суҳбатда.

- Дарҳақиқат, яхши аъмаллар ҳам, ёмон хатти-ҳаракат ҳам кўпчилик кўз олдида юз беради,- дейди Бахтиёр. - Қўни-қўшни, таниш-билишлар, албатта ёмон йўлга кириб бораётган у ёки бу одамни кўради. Уларнинг юриш-туришидан хабардор бўлади. Афсуски, бундай катта имкониятларга, ахборотларга эга бўлсак ҳам нотўғри йўлларга кириб келаётганларнинг ҳаракатини тўхтатишга унча шошилмаймиз.

Мана бир мисол: бир ўсмир кундуз куни кўчада турган автомашинанинг магнитафонини ечиб олди, уни ҳеч ким кўрмаслиги асло мумкин эмас. Ўғирлик тафсилотлари очилиб, магнитафон эгасига қайтарилгач, - «Мен кўрган эдим, аммо жанжал кўтарилишидан чўчидим, бўлмаса-ку...» дейдиганлар ҳам учрайди. Ёки жабрланувчининг буюми ўзига қайтгач, ҳеч кимга ғинг демасдан, ёпиғлиқ қозон ёпиғлигича қолгани дуруст деган фикрга боради. Бу нотўғри. Жиноятнинг катта-кичиги бўлмайди. Албатта, жиноят қилган гап-сўзсиз жазо топгусидир!

Бизнинг кундалик ишимиз оддий ва содда: маҳалладаги ҳар бир воқеа, ҳодисадан огоҳ бўлиш, ҳар бир аҳолининг юриш-туришини сергаклик билан кузатишдан иборатдир. Мабодо, оёғини сал қинғирроқ босадиган ёшлар, айниқса, ўсмирлар бўлса, уларнинг муҳокамасини маҳалладаги обрўли, кўпни кўрган отахонлар-у онахонлар муҳокамасига топширамиз. Қозоқ ака Қурбонов, Қодир ҳожи Жумумуродов, Озод ака Эшниёзов, Тўрабой ака Ортиқов, Ўктам ака Курбонов, Қўчқор ака Юсупов, Отабой ака Пирниёзов, Ибодулла ака Пирмонов сингари фахрийлар, гапнинг сирасини айтганда, сал қуюшқондан чиққан ёшларни тўғри йўлга солиб, минг йиллик қадриятларга эга буюк аждодларимиз ўгитларидан фойдаланган ҳолда «танобини тортиб қўядилар». Натижада маҳалламизда бир йилдирки, жиноятчилик, майда безорилик деган гапни эшитмаймиз. Шу кўрсаткични сақлаш мақсадида шаҳримиздаги олтита маҳалладаги сайлаб қўйилган посбонлардан Йўлдош Райимов, Мавлон Шарипов, Олимбой Камолов, Қувват Қўчқоров, Бахит Тўрабоевлар кечаси-ю кундузи жонбозлик билан астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Улар эл-юрт осойишталигини сақлаш билан бир қаторда аҳоли ўртасида ҳар куни профилактик ишларни изчил амалга оширадилар, қизиқарли суҳбатлар ўтказадилар.

- Истакларингиз...

- Биз посбонлар мамлакатимизнинг барча ҳудудларида худди Манғитдагидек осойишталик, тинч-тотувлик бўлишини, ҳамма инсонлар яратувчилик меҳнати билан машғул бўлишини истар эдик.

**Суҳбатдош:
Асилбек ИСКАНДАРОВ,
«Mahalla» мухбири.**

Тикишни ўрганамиз

Оила ибрати

АЛИМ БОБО АВЛОДЛАРИ

Сурхон воҳасидаги Денов туманида бўлганимда Оқсоқоллар Кенгашининг раиси Абдувоҳид Пардаев билан суҳбатлашиб қолдим. У туман аҳлига ўрнак бўлаётган ажойиб оилалар ҳақида менга сўзлаб берди.

Бу суҳбатдан сўнг шундай хонадонларнинг бирига йўл олдим. Хонадон бошлиғи Пўлат ота Алимовнинг ҳаёт йўли кўпчиликка ибрат бўлгулик экан. Аслида бир инсонга баҳо беришда унинг ўз оиласида олган тарбияси, қизиқишу интилишлари ҳисобга олинади. Пўлат ота падари бузрукворидан ҳалоллик ва меҳнатсеварлик фазилатларини ўрганди. Алим бобо аслида моҳир чармгар бўлган, шу ҳунар орқасидан бойиган, ўзи тўқ, рўзғори бут эди. «От-улови, қўш ҳўкизи, қўра-қўра қорамоли бор бўлса-да, оддий фуқароларга жонкуяр, уларга ён босгувчи эдилар, - дея эслайди - Пўлат Алимов ўз отаси ҳақида гапира туриб. - Обжувозда зиғирёғ тайёрлар, ўзи қурган тегирмонда бутун қишлоқни ун билан таъминлар эдилар. Лекин, ҳалол меҳнат билан топган мол-мулкига кўз олайтиргувчилар бўлди. Мустабид тузум зўравонлари отамнинг мол-мулкини тортиб олиб, ўзларини қулоқ қилиб ҳайдадилар. Бутун оиламиз билан қадрдон қишлоғимиздан чиқиб кетганмиз, ўшанда. Аммо меҳнатга ўрганган киши бир жойда тинч туролмайди, отам тез орада ўз ҳунарини ишга солиб, моҳирлиги билан атрофга танилдилар янги жойларда обрў қозондилар. Бизларни ҳеч нарсага зориқтирмадилар..»

Ҳа, оталар фазилати ўғилу қизлар феъл-атворида намоён бўлади. Пўлат бобо меҳнатсеварликда, инсонларга меҳрли, оилага садоқатли ва касбга фидойи бўлмоқликни аслида отасидан ўрганганди. Мана, ўзи ҳам эл орасида кам бўлмади. Аввалига оддий доришунослик касби билан кун кечирган бўлса, йиллар ўтиб ўз жонкуярлиги билан бу касбнинг ипидан игнасигача эгаллаб олди. Шу соҳанинг етакчиси сифатида фаолият кўрсата бошлагач, туманга кўрк бўладиган икки қаватли дорихона қурилишига бош-қош бўлди. Эндиликда тумандаги кўпчилик доришунослар бу инсонни ўз устозлари сифатида меҳр билан тилга олишади.

«Мен нимагаки эришган бўлсам, ўз меҳнатим туфайли эришдим, - дейдилар Пўлат бобо. - Бу кун ёшим олтмишдан ҳам ошиб, шу нарсага амин бўлдимки, одам фақат ўз тирикчилиги учунгина эмас, балки эл-юртга наф келтириш учун ҳам меҳнат қилиши керак экан. Мен умрим бўйи шу йўлдан юрдим, фарзандларимниям шунга ўргатдим!» Ҳа бобонинг сўзлари ҳаётда ўз исботини топган. Пўлат бобонинг икки ўғил ва тўрт қизлари бу кун оталари изидан бориб, эл-юртнинг корига ярашаяпти. Пўлат бобо ва Зуҳра аялар ўз фарзандлари қалбига фақат меҳнатсеварлик эмас, балки одамийлик фазилатларини ҳам жо эта билдилар. Тўнғич ўғил Рустамжон ака Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати, Олтинсой тумани ҳокими лавозимида фаолият кўрсатмоқда. Эл-улус бу инсоннинг одамийлиги ва эзгу ишларидан мамнун. Иккинчи ўғил - Алишержон эса вилоят судида ишламоқда. Қумри, Раъно, Саодат ва Гўзалхонлар ёш авлодни илму маърифатли қилиб тарбиялаш йўлида жонкуярдирлар.

- Истиқлол шарофати билан кўпгина орзуларимизга эришдик, - дейди Пўлат бобо Алимов. - Қадимий урф-одатларимиз бу кунларда янада эъзозланмоқда, ўғил-қиз, набираларимиз дунёвий илмлардан бохабар бўлишяпти. Бугунги кунларда ёшу қари янгича фикрлаб, янги замонанинг талаб ва эҳтиёжларини чуқур ҳис этиб яшашаётир. Бизнинг хонадонда ҳам истиқлол йилларида кўпгина ўзгаришлар бўлди, фарзандларимиз меҳнатсеварлиги, билими, қобилияти эвазига жамиятда ўз ўрнини топишди. Мен эса аёлим билан биргаликда Ҳаж зиёратига боришга муяссар бўлдим. Бу нарсаларнинг ҳар бири учун янги даврга шукроналар айтаман.

Пўлат бобо Алимов хонадонидан қайтарканман, юртимизда шундай ибратли ва файзли оилалар борлигини ўйлаб кўнглим ёришди.

**Омон ШУКУРОВ,
«Mahalla» мухбири.**

БЎСТОН КОЛЛЕЖЛАРИ

Элликқалъа тумани маркази Бўстон шаҳрида ижтимоий-иқтисодиёт коллежи янги бинога кўчиб ўтди.

Шарқ услубидаги меъморчилик анъаналари асосида барпо этилган иккита кўркам биноларни қуриш учун «Элликқалъафуқароқурилиш» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти 270 миллион сўмлик юмушларни бажарди. Эндиликда бу ерда 400 нафар талаба 8 йўналишда билим ва касб сирларини ўрганади. Айни пайтда коллежнинг иккинчи навбати қурилиши жадал давом этмоқда. У келаси йили фойдаланишга топширилгач, коллежда минг нафар талаба билим олади, касб сирларини ўрганади. Бундан сал олдин Бўстон шаҳрида академик лицей, Оқчакўл овулида 25-касб-ҳунар коллежи бинолари фойдаланишга топширилган эди. Айни пайтда Сарибий овулида 25-қишлоқ касб-ҳунар коллежи қурилиши бошланиши учун охирги тайёргарлик ишлари олиб борилаяпти.

**Асилбек ИСКАНДАРОВ.
Қорақолпоғистон.**

Фарғона вилоятидан хабарлар

ҲАМҚИШЛОҚЛАР ХУРСАНД

Данғара туманидаги Телеминг қишлоғида янги қишлоқ врачлик пункти иш бошлади.

Энди яқин-атрофда истиқомат қилаётган саккиз мингга яқин аҳоли соғлигидан шикоят қилиб туман марказига бормайдиган бўлди. Бу ерда замонавий лаборатория хоналари, акушер-гинеколог, стоматология, жарроҳлик, нур билан даволаш, функционал диагностика, кундузги даволаш бўлимлари ишлаб турибди. Шифо маскани малакали тиббиёт ходимлари билан таъминланган.

- Шу кунларда Бойбўта қишлоғида ҳам ана шундай қишлоқ врачлик пункти қурилиши ниҳоясига етади, - дейди туман соғлиқни сақлаш бўлими мудири Камолжон Йўлчиев. - Ҳозир туманимиз ҳудудидаги Катта Ганжировон, Оқтепа, Олахашак, Доимобод, Абдусамад ва Тайпоқ қишлоқларида замонавий қишлоқ врачлик пунктлари аҳолига малакали тиббий хизмат кўрсатмоқда.

**Р. КАМОЛОВ,
ЎзА мухбири.**

«Mahalla» хабарномаси: Раис сайланди

«Маҳалла» жамғармаси Фарғона вилояти бўлими Пленуми бўлиб ўтди. Унда ташкилий масала кўрилди ва Толибжон Ҳафизов вилоят бўлими раиси этиб сайланди.

Танқид эмас, таҳлил!

Чувуллоқда чувалашган «КАЛАВА»!!!

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига сайловларнинг авж палласида ҳам, сайловлардан кейин ҳам Чироқчининг айрим маҳаллаларида сайлов ўтказиш тартиб-қоидаларига риоя этилмаётганини кўрсатувчи бир нечта мактуб олганмиз, уларни, уларга бўлган муносабатларни газетамиз саҳифаларида ёритганмиз ҳам. Бугун биз мулоҳаза юритаётган Чироқчидаги Чувуллоқ маҳалласидаги оқсоқол сайлови билан боғлиқ можароли ҳолат юзасидан эса очиғи, шикоят хати олганимиз йўқ. Воқеликдан тўла хабардор ҳам эмасмиз. Лекин бу воқеалар тафсилоти «Қашқадарё» вилоят газетасида босилган «Сайлов ва судлов», «Моҳият» республика газетасида босилган «Сайловдан кейинги машмашалар» сарлавҳали мақолаларда ёритилгач, биз шу тизим фаолиятига оид нашр сифатида жим тура олмадик.

Гап шундаки, воқеага икки газетада икки хил хулоса ясалади. «Қашқадарё» газетаси мухбири ўз «журналист суриштируви»да, воқеани баён қилиш, таҳлил этиш давомида ҳам шикоят қилиб юрган собиқ оқсоқолнинг важларини гўёки ўринсиз дегандек, уни ёқлаган туманлараро суд хулосасига ҳам гумон билан қарагандек туюлди бизга. «Моҳият»да босилган мақола эса аксинча. Чувуллоқда сайлов қоидалари бузилган, деган хулосани илгари суради. Аммо ҳар икки нашр ҳам холисликни даъво қилади. Биз юқорида келтирилган ҳар икки мақоланинг ёнига «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Қонунни ва мазкур сайловлар даврида дастур бўлган «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига сайлов ўтказишни ташкил этиш ва уни ўтказиш тўғрисидаги Низом»ни қўйиб, Қашқадарё вилоятининг Чироқчи туманидаги Чувуллоқ маҳалласида 2001 йилнинг 14 июнидан бери давом этиб келаётган сайлов машмашасига ёндошишга жазм этдик.

Ҳар икки мақоладан маълум бўлишича, 2001 йилнинг 14 июнида Чувуллоқ маҳалласида 28 нафар вакиллар йиғини иштирокида ҳисобот сайлов ўтказилади. Унда туман ҳокимлиги вакили Мамаюсуф Шайманов қатнашади. Маҳалла оқсоқоли Бойбўта Шодмоновнинг ҳисоботи тингланади, камчиликлари эътироф этилган ҳолда оқсоқолнинг фаолияти «қониқарли» деб топилади. Навбат бўлажак оқсоқолни сайлашга етганда, М.Шайманов ҳокимлик маъқуллаган шу қишлоқда яшовчи тадбиркор Ҳасан Ёрлаевнинг номзодини овозга қўяди. Сайлов очиқ овоз бериш йўли билан ўтади. Ҳ.Ёрлаев номзодига 2500 аҳоли номидан қатнашаётган 28 нафар вакилнинг жуда озчилиги овоз беради. Вакиллардан Б.Шодмонов номзодини муҳокамага қўйишни таклиф қилганлар ҳам бўлади. Йиғилиш тугатилмай, ҳокимлик вакили жўнаб қолади. Қумдарё қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Бердиёр Раҳмонов Чувуллоқ маҳалласи оқсоқоли Б.Шодмоновни ишдан бўшатиш ҳақидаги буйруққа шу куниёқ имзо чекади...

Орадан беш кун ўтиб, яъни 19 июнда 136 нафар сайловчи иштирокида қайта сайлов ўтказилади. Собиқ оқсоқол Б.Шодмоновнинг ҳисоботи қайтадан тингланади ва камчиликларни эътироф этган ҳолда бу сафар «қониқарсиз» деб топилади. Оқсоқолликка Н.Абдураҳмонов ва яна Ҳ.Ёрлаевнинг номзодлари қўйилади, овоз беришнинг эса яширин йўли танланади. Ҳар бир сайловчи қоғозга ўзи овоз бермоқчи бўлган номзоднинг исми шарифини ёзиб, хона ўртасидаги пақирга ташлаши керак бўлади. Сайловчилар орасида бир йигитнинг бир талай қоғозга Ҳ.Ёрлаевнинг номзодини ёзиб, пақирга ташламоқчи бўлганида тўхтатиб қоладилар. «Моҳият»да ёзилишича, бу йигит Ҳ.Ёрлаевнинг ўғли экан... Шунда ҳар бир сайловчининг бир донадан қоғоз олишини қаттиқ назоратга оладилар. Пақирга ташланган қоғозларнинг 83 тасига Ҳ.Ёрлаевнинг исми шарифи ёзилганини икки милиция нозири ҳисоблайди. Шундай қилиб Ҳ.Ёрлаев Чувуллоқ маҳалла фуқаролар йиғинига раисликка сайланади, тўғрироғи, сайланишга эришади... Шундан сўнг Б.Шодмонов Чироқчи туманлараро фуқаролик судига ариза билан мурожаат қилади, суд 14 июндаги Қумдарё қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Б.Раҳмоновнинг Б.Шодмоновни оқсоқолликдан бўшатиш ҳақидаги буйруғини бекор қилиб, унга етказилган моддий ва маънавий зарар учун товон пули тўланиши ҳамда Чувуллоқ маҳалла фуқаролар йиғини раислигига қайта сайлов ўтказилиши тўғрисида ҳал қилув қарорини чиқаради. «Қашқадарё» мухбири айни норози томонлар сўзи орқали суд қарорини ҳам таҳлил қилади ва норози томонни ёқлаб туриб хулоса ясайди. Лекин бу ўринда суд қарорига асос бўлган қуйидаги ҳолатларга асло эътибор қаратмайди. Масалан, йиғилиш нега тўхтатилди? Ҳокимлик илгари сурган номзоднинг етарли овоз ололмаганлиги йиғинни тўхтатишга сабаб бўлмайди-ку? Аслида бизнингча, йиғилиш бу ўринда аввалги оқсоқол фаолиятининг баҳоси кўрсатилган ва янги номзоднинг сайланмаганлигини тасдиқловчи қарор билан якунланиши керак эди. Дастлабки йиғинда Б.Шодмоновнинг оқсоқоллик фаолияти «қониқарли» баҳоланган бўлса, иккинчи йиғинда яна унинг ҳисоботини тинглаш ва бу сафар уни «қониқарсиз» деб баҳолашнинг, бу қонунбузарликнинг нима ҳожати бор эди? Балки, биринчи йиғинда бўлгани каби Б.Шодмоновнинг номзодини муҳокамага қўйиш ҳақидаги таклифларнинг олдини олиш учундир. Беш кун орасида маҳалла аҳлининг фикри ёппасига қарама-қарши томонга ўзгариши мумкинмикин? Мумкин. Буни «мумкин» қилган сабаб бор. Шу ўринда ҳоким Файзулла Ашуровнинг фикрини вилоят газетаси ходими Намоз Аҳмедовнинг мақоласидан айнан келтирмоқдамиз: «Мен 18 июнь куни маҳалладаги кўчаларни айланиб, кўплаб одамлар билан гаплашдим. Уларга ўзларингиз эртага бўладиган сайловга вакилларингизни кўрсатинглар, деб тайинладим. Йиғилишда ана шу вакиллар қатнашишган. Бунинг устига йиғин раислигига муқобиллик асосида икки номзод кўрсатилди. Унда Ҳасан Ёрлаев кўп овоз олиб ютиб чиқди. Қонун бузилган эмас». Ана холос! Ахир, ҳокимнинг сайловдан бир кун олдин маҳаллага ташрифи сайловда Ҳ.Ёрлаевнинг ютуғини таъминловчи «сунъий омил» эмасми?. Ҳамкасбимиз суҳбатдошининг ушбу сўзларини келтириш билан уни ёқлаб, шикоятчи Б.Шодмоновни тинчлантирувчи чоралар излайди, яъни қонунлар уни ёқлай олмаслигини «далиллайди». Ҳатто уни оқсоқолликдан озод этиш борасида қишлоқ фуқаролар йиғини чиқарган буйруқни ҳам ёқлайди. Қишлоқ фуқаролар йиғини раисининг оқсоқолни ишга тайинлаш ва бўшатиш борасида ваколатлилигини «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги Қонун бандларидан келтирган ҳолда исботлайди. Аммо у ўз мақоласида ана шу қонун ҳужжатларида фуқаролар йиғини раиси лавозимига кўрсатилган номзод етарли миқдорда овоз ололмаган тақдирда қоида бўйича вакиллар кенгаши кўриб чиқиши учун бошқа номзод тавсия этилиши ҳақидаги банди борлигини инобатга олмайди. Хўш, биринчи йиғинни ҳеч қандай натижасиз ўтган, деб ҳисоблайдиган бўлсак, Б.Шодмоновнинг шу кундан оқсоқолликдан озод этилиши тўғрими? Аслида Б.Шодмонов янги оқсоқол сайлангандан сўнг озод этилиши лозим эмасмиди?

Хуллас, турли важлар билан Чироқчи туманлараро фуқаролик ишлари бўйича судининг Чувуллоқ маҳалласида оқсоқол сайловини қайтадан ўтказиш тўғрисидаги қарори ижросига киришиш ўрнига бошқа ишлар қилинди. Яъни, вилоят газетасида ёзилишича, «Чироқчи туманлараро фуқаролик ишлари бўйича судининг ушбу низо бўйича қабул қилган ҳал қилув қарори юзасидан манфаатдор шахслар вилоят фуқаролик ишлари судига аппеляция тартибида шикоят қилишган... Туман прокурори суднинг «Б.Шодмоновни ишга тиклаш, иш ҳақини ва маънавий зарарни ундириш» ҳақидаги ҳал қилув қарорини бекор қилиш тўғрисида вилоят фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъатига аппеляция тартибида протест киритди. Демак, бу ишга энди мазкур суд томонидан сўнгги нуқта қўйилиши керак...»

Журналист назарда тутган «манфаатдор шахслар»нинг нуфузи ростдан ҳам бизни ҳайратга солди. Бунинг устига билиб-билмай газета ходимининг ҳам шу «манфаатдор шахс»лар «жамоаси»га кириб қолгани кишини ажаблантиради. Йўқса, энг сўнгги тўғри хулосани суд айтишини билиб туриб ҳокимлик ходимлари, қишлоқ фуқаролар йиғини раиси, маҳалланинг йиғини дамдаги раиси айтган гапларни маъқуллаб таҳририятга умид билан келган одамни ноумид қилганлари ва хулоса ясамаган бўлардилар. Ёки суднинг қарорини, бу қарорларга асос бўлган ҳолатларни ҳисобга олган бўларди. Ҳеч бўлмаса, ўзи айтганидек, сўнгги нуқтанинг қўйилишини кутса бўларди. Ниҳоят, сўнгги нуқтани қўйилади - вилоят суди туманлараро суднинг қарорини ўзгаришсиз қолдирди. Хўш, энди-чи? Энди нуқтанинг жойига қўйилишини, яъни Чувуллоқ маҳалласида оқсоқол сайловини қайта ўтказишни ким, нима сабабдан пайсалга солмоқда?

Мавлуда ҚОСИМОВА

ОЛАМ ТУРФА

Мушак бўриларни ҳайдайди...

Ставрополь ўлкасида чўпонлар бу йил бўриларнинг ниҳоятда кўпайиб кетганлигини, йиртқичлар гала-гала бўлиб отарларга хужум қилиб, кўплаб моддий зарар етказаётганини айтишмоқда.

Чўпонларнинг сўзларига қараганда, бўрилар шунчалик йиртқичлашиб кетганки, улар ҳатто қўшотарнинг овозидан ҳам қўрқмайдиган бўлиб қолишган. Мутахассисларнинг ҳисобича, шу 5 йилликда ўлкада бўриларнинг сони 3 мартага кўпайганлиги Чеченистондан бу томонга қочиб келганлигидадир. Яқинда бу йиртқичлар бир колхознинг ўзидан 45 та қўйни бўғизлаган. Ўлкада бўриларни ўлдирганларга мукофот таъсис этилган, бироқ овчиларнинг саъй-ҳаракатлари етарлича фойда бермаяпти. Шунинг учун чўпонлар бўриларга қарши курашишнинг бошқа усулларини ҳам излашга мажбур бўлишмоқда. Ҳозир чўпонлар ўзлари билан қаттиқ овоз чиқариб ранг-баранг отиладиган мушак олиб юришмоқда. Бўрилар яқинлашиши билан улар мушакни ёндира бошлайдилар. Чўпонларнинг айтишларича, бу усул ҳозирча фойда беряпти. Бироқ вақт ўтиши билан йиртқичлар мушакдан ҳам қўрқмай қолишлари мумкин.

Капитан тимсоҳ ўғриси экан!

Калининград божхона ходимлари балиқ овловчи «Капитанос» кемасини кўздан кечирар эканлар, кема капитанининг кровати тагидаги қандайдир скелетларни кўриб ҳайратга тушишди.

Кейин аниқланишича, улар тимсоҳ скелетлари экан. Кема капитанининг айтишича, денгиз махлуқларининг скелетлари бировники бўлиб, ундан бу нарсаларни Литвага олиб бориб беришни сўрашган. Капитанга нисбатан жиноий иш очилди, чунки халқаро конвенцияга кўра тимсоҳ умуртқалари ноёб ҳисобланиб, бир давлатдан иккинчи давлатга рухсатсиз олиб ўтиш тақиқланган.

Талабга жавоб бермагач

Европарламент шу йилнинг 1 апрелидан бошлаб Европа иқтисодий уюшмасига кирувчи 15 та давлат ҳамда Испания, Италия, Грециялар осмонида Россия авиакомпанияларига қарашли самолётларни парвоз қилишига рухсат этмайдиган бўлди.

Бунга сабаб учкичларнинг экология талабларига жавоб бермаслигидир. Россия Федерацияси фуқаро авиациясининг маълумотига кўра, мамлакатдаги 800 учқичдан 500 таси шундай самолётлар сирасига киради. Шулар жумласидан ИЛ-86, ТУ-154 Б, ТУ-154 М ва Ил-62. Европа парламенти Россия самолётларига нисбатан қўллайдиган бу тақиқи натижасидафуқаро авиацияси 11 минг рейс, яъни 3 млн. пассажир йўқотади.

Ф.ҒОЙИБОВ тайёрлади.

Хотира

ЯХШИДАН НОМ ҚОЛАДИ

Меҳнат Қаҳрамони Раҳматали Қамбаровнинг бутун ҳаёти, меҳнат фаолияти ўзи яшаган Зангиота тумани билан чамбарчас боғлиқ. У тумандаги кўплаб мактаб, боғчалар, уй-жойлар, турли иншоотларнинг қурилишига бош қўшди. Бу инсон раҳбарлик қилган хўжаликнинг довруғи узоқ-узоқларга кетганди.

Туман хўжаликлари қатор йиллар давомида боғдорчилик, сабзавотчилик, узумчиликни ривожлантиришда ва маҳсулот етказишда республикада карвонбошилик қилди. Буларнинг ҳаммасида Раҳматали Қамбаровнинг ҳиссаси беқиёс эди. Зеро, у оддий деҳқон оиласидан чиққан бўлиб, бу соҳанинг паст-баландини чуқур биларди.

Раҳматали ака атрофидаги одамларни ўзига оҳанграбодек тортар, суҳбатлашган одам ундан қувват оларди. Ўзи камтар, каттаю кичикка баробар эди. У киши ўзининг ҳузур-ҳаловатларидан кўра кўпроқ бошқаларнинг туриш-турмуши-ю, ҳаётининг яхши бўлиши ҳақида ўйлардилар, қайғурардилар.

Раҳматали ака билан бирга ишлаганлар, унинг яқинлари, кўпни кўрган қариялар, маҳалладошлари билан учрашиб қолсангиз ана шу сингари дил сўзларини эшитасиз.

Яхшиларнинг яхши ишлари, ниятлари шогирд ва фарзандлари фаолиятида акс этади, дейдилар. Раҳматали ака Қамбаровнинг ҳаёти бунга ёрқин мисолдир.

«Ука, одамнинг меҳри кўзида. Тез-тез кўришиб турсанг, кўз кўзга тушади, меҳр товланади, одам дардлашади», дер эди у киши. Кўпинча, суҳбатларда Раҳматали ака моҳир деҳқон Қирғизбой ота Абдувалиев, машҳур сабзавоткор Абдураҳим Шерматов, хўжалик раҳбари Раҳим ака Дадахўжаев, Меҳнат Қаҳрамони Ғуломмаҳмуд Абдуллаев, бошқалар тўғрисида ибратли гапларни айтар, улар ҳаёти, меҳнат фаолиятидан мисоллар келтирарди. Раҳматали ака шундай қилиб бошқаларнинг ҳам обрўсига обрў қўшар, улуғлар эди.

Ўз фаолияти давомида қишлоқ хўжалигини равнақ топтиришга бениҳоя катта улуш қўшган, хўжалик раҳбари, сўнг тумандаги масъул идорада етакчи бўлиб ишлаган Раҳматали Қамбаров ҳаёт бўлганида шу йилда 70 ёшга кирар эди. Бу инсоннинг яхши сўзлари меҳри, фидойилиги ажойиб фазилатлари бизга, оиламизга ва уни билган барча кишилар қалбларида ёрқин хотира бўлиб сақланади.

Носир ТОИРОВ.

Либослари ўзларига ярашиқ

Самарқанд

ТАНЛОВДА ҒОЛИБ БЎЛГАН ҚАЙНОНА

Шарофат аянинг уйи ўша куни тўйхонага айланиб кетди. Маҳалла аҳли аяни қутлагани бирин-кетин кириб келишарди. Нима учун, дерсиз? Яқинда Шарофат ая Шомирзаева Ўзбекистон ойнаи жаҳон орқали намойиш этилган танловда иштирок этиб «Энг яхши қайнона» танловида ғолиб бўлди. Бу аёл «Зангиота» сиҳатгоҳига бепул йўлланма ҳамда республика «Маҳалла» жамғармасининг қимматбаҳо совғалари билан тақдирланди.

Самарқанд вилояти Пайариқ тумани Алишер Навоий маҳалланинг Увайсий кўчасида истиқомат қилувчи Бурҳон ота ва Шарофат ая Шомирзаевлар хонадони ҳар жиҳатдан кўпчиликка ибрат бўлгуликдир. Бу икки инсон биргаликда аҳилу иноқ яшашиб, ўн бир нафар ўғил-қизни тарбиялаб, элга қўшишди. Қизу-куёвлар, ўғилу-келинлар ва набиралар йиғилишса ота ҳовлиси файзга қувончга тўлади.

Ойгул СУЮНДИҚОВА.

Шунақаси ҳам бўларкан...

ОЛТИН ЮТГАН ЎҒРИ

Бухоролик Шариф Жўраев ва Қаҳрамон Муратов «қора курси»га аввал ҳам ўтириб кўрган. Озодликдан маҳрум бўлиш нималигини ҳам жуда яхши биларди.

Лекин икки ҳамтовоқ яна қинғир йўлга кирди. Бухоро шаҳридаги тирбанд автобуслар чўнтаккесарлар учун айни «овбоп» жой эди.

Уларнинг бири олд томондан иккинчиси орқа томондан йўловчиларни туртиб-суртиб, чўнтакларини ковлашга тушди. Аммо «қўлга илашадиган» бирор нарса топа олмагач, ўғрилар автобуснинг ўртасида турган нозиккина қизнинг бўйнидаги тилла занжирни устамонлик билан ечиб олди.

Ўлжалик бўлган ўғрилар навбатдаги бекатда тушишни режалаштириб турганида қиз - Бухоро давлат университети талабаси Ибодат Ризаева бўйнидаги қимматбаҳо тақинчоқ йўқолганини сезиб қолди ва иккиланиб ўтирмай кўзига шубҳали кўринган Қ.Муратовга чанг солди. Сўнг унга милиция ходимлари ёрдамга келди. Бироқ пихини ёрган Ш.Жўраев олтин занжирни аллақачон ютиб юборган эди. Хуллас, иш экспертизагача борди. Ўғри ошқозонидаги 200 минг сўмлик тилла занжирни «ҳазим қилишга» улгурмади.

Илҳом САФАР, ЎзА мухбири

Солт-Лейк-Сити: БАҲСдан кейингилар

Солт-Лейк-Сити қишки олимпиадаси АҚШ тарихидаги энг катта мушакбозлик билан кузатиб қолди. Аммо шундай ажойиб манзара ҳам олимпиаданинг баъзи иштирокчиларининг хира тортган дилларига ўзига хос чироқ ёқа олмади.

Мусобақа майдонлари ва уларнинг атрофидаги "ўйинлар" натижасида хафагарчилик ва эътирозлар ҳам кўп бўлди. Сўнгги сониягача эътирозли Жанубий Корея ва Россия делегациялари тантанали ёпилиш маросимида иштирок этадими ёки йўқми деган турди.

Кореялик (шорт-трек) ва россиялик (чанғи, муз устида нафис учиш, фристайл, хоккей, биатлон) спортчилар ўзларини ҳакамлар томонидан "жабр"ланган деб билишди. Испания шарафини ҳимоя қилувчи Йохан Мюллег ўзининг учинчи олтин медалидан маҳрум этилди, украиналик чанғичилар мусобақалардан четлаштирилмаганда, ким билади дейсиз, улар ҳам шоҳсупадан жой олишган бўлармиди?

Халқаро олимпия қўмитаси президенти белгиялик Жак Рогге учун ушбу олимпиада дастлабки синов эди ва бу унга осон бўлмади. Солт-Лейк-Сити ўйингоҳларидаги кескин вазият бўйича унинг маҳкамаси ходимлари Россия президенти номига тайёрлаган ўзига хос тушунтириш мактуби "А.Путин" номига йўлланганини ҳам уни хижолат қилди.

ХОҚси президенти Жак РОГГЕ ўз ишларини шундай баҳолайди.Лекин...

Ҳаммаси канадалик муз устида нафис учиш усталарига мусобақа ҳакамлари қарори ўзгартирилгач, иккинчи олтин медаллар топширилишидан бошланди. Олимпиадалар тарихида энди ҳакамлар ҳукмидан норозилар ариза ёзиб, медаллик бўлиши мумкин деган ишонч туғилди.

Ҳайратда қолган Ирина Слуцкая

Агар руслар термаси аёллар ўртасида чанғичилар эстафетасида иштирок этса, медаллар соҳиби бўлишини кўпчилик сезарди.

Медаллар учун баҳс мусобақаларидан сўнг ҳам давом этадиган кўринади. Канадалик Бекки Скотт чанғичилар мусобақасида бронза медалига сазовор бўлган. Аммо энди у рақиблари "ҳалол куч синашмагани боис" улардан медаллар олиб қўйилиб, унинг ўзига олтин медаль топширилишини талаб қилмоқда. Италиялик спортчилар ҳам чанғичилар мусобақалари натижаларини қайта кўриб чиқиш тарафдори. Россияликлар муз устида нафис учиш баҳсларида аллақачон эгалик бўлган икки олтин медалга "даъвогарлик қилишмоқда".

Ирина Слуцкая ҳакамлар унга "бор-йўғи иккинчи ўринни раво кўришганидан" қаттиқ хафа. Чанғичи Лариса Лазутина ва Йохан Мюллег, кореялик шорт-трек устаси олтин медалларни қўлга киритгач, бир оздан кейин улардан маҳрум бўлишди. Маррага иккинчи-учинчи бўлиб келганлар эса, медалларини янада қимматлироқларига алмаштириб олишди. Бунақа олимпиада ҳозирга қадар бўлмаган эди.

Норвегиялик биатлончи Оле-Эйнар Бьорндален олимпиаданинг ҳақиқий қаҳрамонига айланди. У кўрсатган натижани келгусида янгилашнинг иложи йўқ, фақат такрорлаш мумкин. Чунки Бьорндален дастурдаги барча стартларда олтин медаль соҳибига айланди.

Ҳозирча учинчи олтин медал соҳиби Й.МЮЛЛЕР

Хоккейчилар баҳсларида финалда мезбонларни мағлубиятга учратган канадаликлар чемпионликни қўлга киритишди. Бронза медали учун баҳсда Россия терма жамоаси Беларусни енгди. Аёллар ўртасида ҳам биринчи ўрин канадаликларга насиб этди.

Навбатдаги олимпиада Италиянинг Турин шаҳрида ташкил этилади. Ташкилий қўмитанинг вице-президенти Эвилена Кристиллин Италияда ҳеч ким ноҳақ хафа бўлмаслигини таъкидлади. Демак, Туринда кўришгунча хайр, оқ олимпиада!

Мирзаҳаким ТЎХТАМИРЗАЕВ

Сиздан сўрамоқчи эдим...

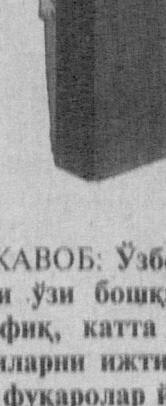

САВОЛ:
Қарилик пенсиясини тўлашда ишлаётган пенсионерларга қўлланиладиган тартиб-қоидалар маҳаллада ишлаётган котиб ва посбонларга нисбатан ҳам қўлланиладими?

Холбой ЎРАЗБОЕВ.
Қорақалпоғистон Республикаси, Амударё тумани.

ЖАВОБ: **Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1998 йил 9 апрелдаги «Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларини қўллаб-қувватлаш тўғрисида»ги Фармонининг 2-қисмига мувофиқ, катта ҳаётий тажрибага ва аҳоли ўртасида алоҳида обрў-эътиборга эга бўлган кишиларни ижтимоий фаолиятга кенг жалб қилиш мақсадида 1998 йилнинг 1 майидан бошлаб, фуқаролар йиғинлари ва маҳаллаларнинг пенсиядаги раисларига пенсиялар тўла миқдорда тўланади.**

Бу Фармонда маҳалла котиблари ва посбонларининг қарилик пенсияларини тўлиқ олиши тўғрисида ҳеч нарса қайд этилмаган. Шунинг учун маҳалла котиблари ва посбонларига қарилик пенсияси тўлиқ миқдорда тўланмайди.

САВОЛ: *Мен кичик дўконча очганман. Барча солиқларни ўз вақтида тўлаб бораман. Дўкон ўзимнинг яшаш жойимда жойлашган. Мен уй-жойимнинг ҳақини, электр энергияси ва газ учун тўловларни дўкондан тушадиган даромад ҳисобидан тўлашга ҳақлиманми?*

Э.ТИЛЛАБОЕВ.
Навоий.

ЖАВОБ: **Сиз уй-жойингизнинг ҳақини, электр энергияси ва газ учун тўловларни дўкондан тушадиган даромад ҳисобидан тўлашга ҳақлисиз. Чунки у сизнинг шахсий дўконингиз. Дўкондан тушадиган даромад учун солиқ тўлагансиз. Шундай экан дўкондан тушган даромад сизнинг шахсий пулингиз. Бу пуллардан хоҳлаган мақсадда фойдаланишингиз мумкин.**

Саволларга Тошкент Давлат юридик институти катта ўқитувчиси Мирзаҳаким ДОНИЁРОВ жавоб берди.

Ҳаёт тарзи таҳлили

ОМОНМИСИЗ, ЖОНУ ЖИГАРЛАРИМ!

Бир даврада менга «Сизга ўғлингиз яқинми ё укангиз, қизингиз яқинми ё синглингиз?» - деб савол беришди. Буни ҳазилга йўйиб, кулган бўлдиму, лекин кейин ўйлаб қолдим. Англаш қийин бўлган жумбоқдир, бу ҳаёт. Шунда болалигимда рўй берган бир воқеани эслаб кетдим

Ўшанда отам райондан қоғозга ўроғлиқ ниманидир олиб қайтдилар. Биз опа-сингиллар бараварига: «У нима?» деб сўрадик. Отам сирли жилмайиб қоғозни очдилар. Нафис гулли, пушти ипак рўмол! Сўнг менга юзландилар:

- Она қизим, дўконда шунақаси биттагина экан. Синглинг яқинда касалдан турди, бир қувонсин дедим. Сенга кейинги гал бундан ҳам яхшироғини олиб келаман, хўпми?

Шу заҳотиёқ синглим рўмолни бошига ўради. Ойна ёнига борди. Мен чидаб туролмадим. Ўжарлигим тутди: «Нега унга бору, менга йўқ!» Синглимнинг бошидаги рўмолга чанг солдим. У бечора чинқириб юборди. Отам нима қилишини билмай қолди. Шунда катта онам кириб келдилару ҳаммамизга бир-бир қараб, нима гаплигини пайқадилар. Мени муросага чақирмоқчи бўлишди, миқ этмасдан тураведим. Сўнг катта онам ёнимга келиб, бошимни силадилар:

-«Сенга нима бўлди, қизим? Бир қориндан талашиб тушган жигарингга ғайирлик қиласанми?»

Ахир, яқинда касалдан тузалди, у бечора. Кўнгли ярим. Опа бўлиб қувониш ўрнига, шу битта матоҳни ундан қизғониб ўтирсанг...

Қўлимдан рўмол тушиб кетди. Югурганча ҳовлига чиқдим. Синглим ариқ бўйида юзини юваётган экан. Шарпамни эшитиб, ўгирилди. Менга у шу тобда бегоналарча назар ташлади...

Қанча йиллар ўтди. Байрамларда синглимга турфаранг рўмоллар совға қилдим. Лекин болалик хотирамга михланиб қолган ўша воқеани ҳали-ҳали эсласам юрагим эзилади. Билсам, жону жигарлик ҳисси ҳар нарсадан кўра кучлироқ экан.

Ўғлимга кунига қайта-қайта уқтираман: «Синглингга доимо меҳрли бўлгин, унинг сендан бошқа ҳимоячиси йўқ». Қизалоғимга эса «Акажон», деб чақиргин, унга суяниб, ишониб яша» дейман. Жону жигарлик туйғуси ҳозирданоқ мустаҳкам бўлсин, қачондир улар бир-бирининг дилларини қаттиқ оғритиб қўймасин, деб ўйлайман. Ахир бири-бири билан буюм талашган опа-сингиллар, катта бўлишгач бир-бирови билан уй, мерос учун жанжаллашган ака-укалар борлигини эшитганман.

Салимахон билан опа-сингилдек бўлиб кетганмиз. Яхши-ёмон кунларимизда бир-биримизга таскину тасалли берамиз. Бир куни акаси ҳақида гапираётиб, йиғлаб юборди:

- Акамни ҳаммамиз яхши кўрамиз. Синглим билан уларникига тез-тез кириб турамиз. Кейинчалик келинойим бизни ёқтирмайдиган, борсак қовоғини соладиган одат чиқарди. Биз «инсофга келиб қолар» деб парво қилмадик. Лекин бир куни акам келиб, бизга: «Ҳадеб уйга бораверманглар, келинойингнинг асабига тегиб» деди. Акам чиқиб кетганидан кейин биз опа-сингиллар жуда хўрлигимиз келди, йиғладик. Худди акамизни бир умрга йўқотиб қўйгандек бўлдик. Неча кунки ҳали-ҳали ўзимга келолмаяпман...

Мен уни юпатдим. «Мана, кўрасиз, акангиз бир кун келиб сизларни уйига олиб кетади» дедим. Зора, шундай бўлса...

Ака-укалар отаси васият қилиб қолдирган ҳовлини талашиб, ўзаро жанжаллашибди. Сўнг шу хонадондаги келинлар, куёвлар ҳам бу можорога аралашибдилар. Оилавий жанжал кенгайиб, ҳовлидан ташқарига чиқибди, овозаси бутун маҳаллага етибди. Маҳалла кексалари жону жигарларни инсофга чақирмоқчи бўлибдилар. Барча панду насиҳатлар, хатти-ҳаракатлар бекорга кетибди. Сабаби овсинлар ўзаро юзкўрмас бўлишган, ака-укалар эса зимдан иш кўриб, бир-бирларини аллақачон судга бериб улгуришган экан...

Мен бу воқеани газетадан ўқиб, азбаройи даҳшатга тушдим.

Болалигимни эслайман. Биз ўн беш чоғли қизалоқлар мактабга бирга бориб қайтардик. Йўл-йўлакай гаплашиб кетардик. Қизлардан бири туғилган кунига акасининг рўмол совға қилганини, яна бири опасининг ҳар куни сочларини тараб, чиройли лента тақиб қўйишини айтиб мақтанарди. Мен бу суҳбатларни жимгина тинглардим. Уларга ҳавасим келарди. Чунки менинг акам ҳам, опам ҳам йўқ эди-да. Оилада тўнғич эдим, менинг ҳам бир ҳимоячи акам бўлишини, сочларимни тараб, ўриб қўядиган опам бўлишини жуда-жуда хоҳлардим...

Йиллар ўтиб англадим. Бир хонадонда ўсиб улғайган опа-укалар, ака-сингиллар ўртасидаги меҳр ҳамма туйғулардан кўра кучлироқ бўларкан. Ва яна англадимки, жону жигарлар ўртасидаги меҳрсизлик ўз-ўзидан оиладаги тарбияга бориб тақаларкан.

Нигорахон билан унинг ойисини кўргани бордик. Уч маҳалла нарида турадиган ойилари Назокат холани яхши кўраман, суҳбати жонон аёл. «Қани патирдан олинглар, - деди хола бизни дастурхонга ундаб. - Кеча Ақиданикига борувдим, бир зумда патир ёпиб келди, бояқиш...» Ёнимда ўтирган қўшним Нигорахон қўлидаги пиёлани жаҳл билан дастурхонга қўйди-да, онасига ғазаб аралаш пичинг қилди: - «Тавба, бизникига бир бориб келгунча Ақиданикига ўн марта бориб келасиз-а! Нима, униңгизнинг шохи борми, уйи ҳам анча олис бўлса... Ўзи келиб кўрсин, сизни!» Назокат хола лабини тишлаб, менга кўз қирини ташлади. Сўнг қизига деди: «Ахир синглингнинг болалари ҳали ёш-да, қизим...» «Унда бор бола бизда ҳам бор, ёнини олмай қўяқолинг!» Қўшним шартта ўрнидан туриб кийинмоққа чоғланди. Мен нима қилишимни билмай, туриб қолдим. Назокат холанинг кўзларига ёш тўлди. Мен шўрлик онани бу аҳволда ташлаб кетгим келмади, хола билан бирга кўрпачага чўкдим. Бу орада қўшним онасига хайр-хўш ҳам қилмай, тарс-турс юриб чиқиб кетди. «Ҳамма айб ўзимда,- деди Назокат хола оғир тортиб. - Ақидамни кичиклигида ҳам бошқа болаларимдан кўра кўпроқ эркалатардим. Ахир жуда нимжон, касалманд эди-да. Бунинг устига инжиқ эди. Салга йиғларди. Шу қизим йиғлаб-йиғлаб яна касал бўлиб қолмасин деб, мен фақат унинг кўнглига қарардим. Кейин билсам бу нарса бошқа болаларимга таъсир қиларкан. Мана, кўриб турибсиз, ҳозиргача шу аҳвол. Опа-сингиллар бир-бирларини соғиниб эслаш ўрнига, орқаваротдан аччиқ-тизиқ гап қилишади...»

Аслида, ҳар биримиз ота-оналик ва фарзандлик бурчларидан ташқари жону жигарлик бурчлари ҳам борлигини биламиз. Акалик бурчи, опалик, сингиллик бурчи:.. Бундай бурч туйғулари бир оилада ўсиб-улғайган болаларнинг кўнгилларини кўринмас иплар билан боғлаб туради. Йиллар ўтган сайин бу иплар қалин тортиб, бақувватлашиб бораверади. Шу аснода ака-ука, опа-сингилларнинг болалари ҳам бир-бирларига қариндош, ҳамдард бўлиб вояга етишади. Аслида ҳаётнинг ажойиблиги ҳам шунда. Эшигингдан сени излаб, соғиниб келгувчи, оғир кунларда ёнингда туриб ғамташвишларингга шерик бўлгувчи жону жигарларинг бор экан, ўзингни бехавотир ҳис этасан, киши. Бурчлилик, меҳру оқибат, ҳамдардлик сингари муқаддас туйғуларга қайта-қайта сажда қилгинг келади. Бундай туйғулар доим бор бўлсин.

Гулчеҳра ЖАМИЛОВА.

ҚЎЙ (21.03-21.04)

Амалга ошишига ўзингиз ҳам тўлиқ ишонмайдиган режаларни ўйлаб бошингизни қотирманг. Айни дамдаги имкониятларингизни ҳисобга олиб тиғиз муаммоларни ҳал қила туринг. Келаси чоршанбада яна маслаҳатлашамиз.

БУЗОҚ (22.04-20.05)

Шу кунларда эски муаммоларингизни эслатиб қўйишади: ё олган қарзингизни тўлашингиз, ёки бир вақтлар берган ваъдангизни адо этишга тўғри келади.

ЭГИЗАКЛАР (22.05-21.06)

Ҳамкасбларингиз ва оила аъзоларингиз билан юмшоқ муомала қилинг, жумагача кўнгилхираликдан сақлансангиз, дам олиш кунларини хушнуд ўтказасиз. Хушмуомалалик ҳар қандай қийин вазиятда ҳам асосий жиҳатингиз бўлсин.

ҚИСҚИЧБАҚА (22.06-22.07)

Келаси чоршанбагача узоқ сафарга чиқишдан, олисроққа меҳмонга боришдан воз кечиб туринг. Эсингизда бўлсин, дўстингиз душманга айланиши мумкин, лекин душманлар асло дўст бўлиб қолмайдилар!

АРСЛОН (23.07-22.08)

Молиявий ишларингизни шу кунларда тўхтатиб туринг. Бордию иложи бўлмаса, бахсли вазиятларда оғир-вазмин бўлинг. Қарз ҳам олманг, қарз ҳам берманг.

ПАРИЗОД (23.08-22.09)

Охирги пайтда қандай камчиликларга йўл қўйганингизни таҳлил қилсангиз ёмон бўлмасди. Жасоратингиз етса, ҳамкасбларингиз ва турмуш ўртоғингизнинг бу борадаги фикрларга ҳам қулоқ тутинг.

ТАРОЗУ (23.09-22.10)

Бугундан бошлаб дам олиш кунларигача иш жойингизда қалтис вазиятларга дуч келасиз. Ҳар нима бўлганда ҳам куйинманг, душанбадан ҳаммаси аслига қайтади.

ЧАЁН (23.10-22.11)

Катта ва қиммат буюм сотиб олмай туринг, алданишингиз мумкин. Бирон ҳунарни ўзлаштириш ниятида юрган бўлсангиз, бугунданоқ ишга киришинг, бу ҳафта малака оширишнинг айни пайти.

ЎҚОТАР (23.11-21.12)

Минг карра ҳақ бўлсангиз ҳам оила аъзоларингизга тазйиқ ўтказманг, уларни шоширманг. Уй-жой ташвишларида жуда шошқалоқлик ҳам ярамайди.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12-19.01)

Тасодифан жароҳат олмаслик учун транспортда ва узоқ-яқин сафарларда жуда эҳтиёт бўлинг. Сафарга чиқмасангиз, дам олиш кунларини оилавий тантаналарда ўтказасиз.

ҚОВҒА (20.01-18.02)

Фарзандларингиз ва турмуш ўртоғингиз сизни катта харажатга қўйишлари мумкин. Уларга ён босишдан бошқа иложингиз йўқ.

БАЛИҚ (19.02-20.03)

Ноўрин билдирилган қаҳр-ғазабдан хавфли душман йўқлиги боис, дарҳол жаҳл отидан тушганингиз маъқул. Ахир оилада доим бир кишининг айтгани бўлавермайди-ку.

Халқ табобати

СОҒЛОМ ЯШАШ СИРЛАРИ ОДДИЙ

Таниқли халқ табиби Абдулазиз Саиднуриддин ўғли ўзининг соғлом яшаш одамнинг ўз қўлида экан деган фикрда собит. Табибнинг ўзи ҳам одамлар орасида юриб, беморлар билан мунтазам суҳбатда бўларди. У бу вақт ичида турли хасталикларни даволашга оид муолажалар тизимини ишлаб чиқди. Энг муҳими, бу муолажалар оддий, уларни ҳар ким уйда ёки йўл-йўлакай бажариши мумкин. Газетамиз саҳифаларида халқ табибининг содда муолажаларидан сизни огоҳ этиб борамиз.

Асабни авайланг

Ғоз ва ўрдак гўшти ақлни зиёда қилади, товуқ тухуми ҳам шундай хусусиятга эга.

Уйқуси қочган одам асал яласа бас, ҳаммаси ўрнига тушади.

Кунжут донининг оқи ҳам, қораси ҳам хотирани тиклайди, асабни тинчлантиради. Бир ой давомида кунора икки граммдан кунжут истеъмол қилинг.

Қовурилган овқатларни кетма-кет бир неча ҳафта давомида истеъмол этаверсангиз бош ичида қон босими пайдо бўлиши ва бундан мия зарарланиши мумкин. Шундай экан, иссиғингиз ошиб кетишидан сақланиб, совуқлик овқатларни ҳам еб туринг. Шўрвага солинган ошкўкларнинг бунда аҳамияти катта.

Юрак безовта қилса

Беҳи уруғини янчиб, истеъмол этиш юрак хасталигига шифо.

Помидор еб туринг, юрак фаолиятини яхшилайди.

Юрак безовта қилса аввало ейиладиган таом қуввати ва миқдорини бироз камайтириш зарур бўлади. Бу дастлабки даводир.

Юрак хасталанганда қуйидагича овқатланинг:

Нўхат, ловия, мош, гуруч, маккажўхоридан тайёрланган таомлар фойдали. Юз грамм асални бир литр совуқ сувга солиб паст оловда қайнатинг, 600 грамм суви қолгач оловдан олиб, чой ўрнида ичинг. Сабзи ва тутдан қилинган шинни ёки бошқа мевалардан тайёрланган мурабболарни суви қочган нон билан истеъмол қилинг. Асосан суюқ таомлар, мастава ва қиймали шўрвалар ичиш лозим.

Курашган одам ютқазиши мумкин, курашмаган одам эса аллақачон ютқазган. Д.ДИДРО

Хонадон теграсида

ДИЛДАГИ ва ТИЛДАГИ СЎЗ

Музаффар исмли дўстим билан бирга борардик. Йўлда у ўзаро гурунглашиб турган бир гуруҳ танишларини учратиб қолди. Улар билан қўл олишиб, самимий, ҳазил-ҳузур гап ташлаб кўришди. Лекин улар орасидаги оқсариқдан келган, новча йигитни четлаб ўтди. Нечундир у ҳам ўзини четга тортиб, юзини тескари томонга ўгиргандек бўлди.

Улар билан хайр-хўшлашганимиздан кейин Музаффардан бу ҳолат боисини сўрадим.

- У мени ҳақорат қилган, - дўстимнинг жавобидан дарғазаблик оҳанги сезилиб турарди.

- Қандай қилиб?

- Ишида чалкашликлар содир бўлган пайтда бир куни йўқлаб келиб дабдурустдан: «Сен ўтакетган иғвогар, туҳматчисан!» - деган.

Аслида унинг устидан бўҳтон нарсаларни думалоқ хатга битиб, ташкилотга йўллаган одам эса бошқа экан. Ўшандан буён...

Воқеани эшитиб хаёлимда Эзопнинг оламга машҳур тил ҳақидаги масали жонланди. Эзоп соҳиби меҳмонларини сийлаш учун дунёдаги энг лаззатли таомни келтиришни буюрганида пиширилган тилни, энг бемаза овқатни олиб келишни айтганида ҳам яна тилни олиб келади.

Ҳаётимизда бир оғиз сўз туфайли шундай аҳволга тушган кишилар йўқ эмас. Сабабчи эса ёлғиз - тил. Ахир яхши сўз эзгуликка йўл очади, ёмон сўз бошга кулфат сочади.

Шу ўринда Японияда бўлиб, социологик тадқиқотлар ўтказган олим дўстимнинг япон оиласида қарор топган бир удум ҳақида гапириб берган воқеани сизга ҳам етказиб қўяй. Кунчиқар мамлакатда хонадон соҳибаси томонидан умр йўлдошига қарата «Яхши бориб келинг», қайтганда эса «Хуш келибсиз» деган мазмундаги сўзлар ёзилган лавҳачани кўзга кўринадиган жойга илиб қўйиш одати қарор топган экан. Ибрат олишга лойиқ, албатта.

Карим РАҲИМОВ.

«Охирги қисм» биздан

Бугунги кунда уй бекаларининг аксарияти мириқиб томоша қиладиган сериалларнинг сон-саноғи йўқ. Бу гапларни айтишдан мақсад сериалларни муҳокама қилиш эмас. Шунчаки, ҳозирги кунда энг оммавий сериаллардан бири бўлган, телеэкранда ярим йилдан ортиқ давом этаётган "Муҳаббат замини"("Земля любви")нинг якунини интиқлик билан кутаётганларга ёрдам қилиш истагидамиз, холос.

"Муҳаббат замини"нинг ЯКУНИ ҚАНДАЙ?

Шундай қилиб,сўнгги қисм воқеага қуйидагича якун ясайди. Мария дель Сокорро Флориндани Розанага рўзғор ишларида ёрдамлашишга юборади. Жувенални эса фазендага – Матильдани олиб келиш учун йўллайди. Гумерсиндо қизни қўйиб юборишдан бош тортади, аммо Матильда ҳатто унинг розилигисиз ҳам кетаверишини маълум қилади.

Росана пансионга – Матеонинг олдига келади ҳамда болани унга беришни илтижо қилади. Лекин Матео ўғлини бундан буён ҳеч ким тортиб ололмаслигини айтади. Мақсади пучга чиққан қиз кўз ёш қилиб қайтиб кетади. Бундан Жулиана норози бўлади, болага биринчи навбатда она кераклиги боис Марионни Розанага қайтариш зарурлигини таъкидлайди.

Ота-онаси Италияга қайтиши мумкинлигидан ташвишланган Паола Франческодан Анаклетога қарашни бермаслигини сўрайди. Франческо уни рафиқаси билан банкка таклиф қилаб, бир ҳужжатга имзо чекишни таклиф қилади, сўнгра пулни, Анаклетонинг жаҳли чиқишига қарамай, Инесга топширади...

Жозе Алсеу Нананинг бошқа ерга кетиш ҳақидаги таклифини қабул қилмайди, у ўз отаси билан ҳам учрашмоқчи...

Ҳамон ишсиз юрган Матео Жулианага агар бундан сўнг ҳам ҳаёт шунақа тарада давом этаверса, у Италияга қайтиши ёки бирон-бир фазендага бориши ҳақида шама қилади. Жулиана эса, борди-ю Матео шундай қилгудек бўлса, ажралишларини айтади.

Суратда: Сиз кўрмаган қисмдаги ҳолат.

Эртасига Марко Антонио Марионни олиб кетгани пансионга келади. Матео болани фақат Росанага беришини айтади. Марко Антонио Матеонинг бу ҳаракатини Розанани рашк қилиш дея баҳолайди. Жулиана агар бу гап рост бўлса, собиқ турмуш ўртоғининг олдига қайтиб боришини айтади. Жулиана улар бирга бўлишгандан бери Матеонинг ишлари чаппасига кетганини рўкач қилади. Жулиана ундан кетишини сўраганида, Матео "Кетсам, қайтиб келмайман" дейди.

Жозе Алсеу Гумерсиндонинг ёнига келиб ундан иш сўрайди.

Марко Антонио ва Росана бир-бирларини яхши кўрмасликларини, шу вақтгача собиқ турмуш ўртоқларини ёдларидан чиқаролмаганликларини, бундан кейин бирга яшай олмасликларини тушуниб етадилар.

Флоринда ва Бруно эса бир-бирлари севиб қолишади ва турмуш қуришади...

Нананинг суҳбатини эшитиб қолган Инес Мария дель Сокоррога Жозе Алсеу Гумерсиндонинг ўғли эканлигини айтиб беради. Нана ҳамда Мария дель Сокорронинг суҳбати бир-бирини ҳақоратлаш билан якунланади. Гумерсиндонинг ҳамма гапдан хабар топади.

Жулиана билан Матео Марко Антонионинг уйига боришади. Жулиана Марионни Росанага топширади.

Пулларини қайтариб олиш мақсадида Жанете Франческони йўқлайди. Ва шундан сўнг Хосуэга Франческо шаҳар марказида дўкон очишни таклиф этганини маълум қилади.

Яна оталик бахтига муяссар бўлган Гумерсиндо Сан Паулуга Жозе Алсеу ва Тиџиу билан қайтади. Сафар вақтида поезддаги йўловчилар бу икки қора танли бола улар билан кетаётганидан норозилик билдиришади. Бироқ, Гумерсиндо бу болалар унинг ўғиллари эканлигини айтиб, ортиқча гап-сўз қилмасликни талаб қилади. Гумерсиндо Жозе ва Тиџиу коллежда ўқитмоқчи...

Жулиана Матео Амадеонинг иш хусусидаги таклифини қабул қилгач, ўзининг оғироёқ эканини хабар қилади. Паола ҳам иккинчи марта она бўлишга тайёргарлик кўраяпти.

Марко Антонио Росана ундан фарзанд кутаётганидан хабар топади.

Гумерсиндо Розана билан ярашиб барча хафагарчиликларни унутади.

Мариана болалар уйига ишга киради, ўзининг боласи ҳам ёнида бўлади.

Анжелика эрини конгрессга кузатиб қўяётганида сиёсатчилардан бири уни ҳақоратлайди. Августо аёлини ҳимоя қилади.

Ва ниҳоят бутун оилага бахт кулиб боқади. Бартоло ҳар доим орзу қилган, узум етиштириш ҳамда вино тайёрлаш мумкин бўлган ерни сотиб олади. Антенор ўзига бошқа фазендадан янги иш топади ва Нана унинг ёнида бўлишини илтимос қилади. Франческо Мальяно ўзининг фазендаларидан бирини Жулиана ва Матео, Росана ва Марко Антониоларга бўлиб беради. Шунингдек, Матеога ерининг ўзига тегишли қисмида иш юритишни таклиф қилади. У бажону дил рози бўлади. Анаклето унга ёрдамлашгани боришга тайёрлигини изҳор қилади...

Фильм тафсилоти тугади.

Воқеалар тафсилоти учун уни бизга тақдим этган Машҳурахон ТЎХТАМИРЗАЕВА масъулдир.

Абдул-ҚОДИР

ҚАЛБИМ СЎЗЛАРИ

Тўртликлар

Янграсин мусиқа юз терак бўйи;
Қизисин дўстларнинг рангоранг тўйи.
Ҳеч кимнинг шунқори учмасин қуйи.
Фақат бузилса бас ҳасаднинг уйи.

***

Ҳей дўстим, унутма инсонлигингни;
Бу олам саҳнида султонлигингни.
Бўлсанг ҳамки нозик бир гулдек ҳақир,
Дунёнинг дардига дармонлигигни.

***

Дунёга келмоғу кетмоқ бор албат;
Одамга ибратдир ҳар битта қисмат.
Бундан ҳам донишманд бўлардик, дўстлар,
Ҳар кимдан қолса гар биттадан ҳикмат.

***

Дунёнинг устуни бўламан, дема.
Дунёнинг ғамини ортиқча ема.
Юрсанг ҳам, турсанг ҳам яхши ният қил.
Манзилга гоҳ етар, гоҳ етмас кема.

***

Душмандан сақлагил номус-орингни.
Оёқ ости қилма ифтихорингни.
Ҳар мушкул фурсатда - очмисан, тўқми,
Нокасга билдирма йўқу борингни.

Ҳ.СОДИҚОВ чизган расм

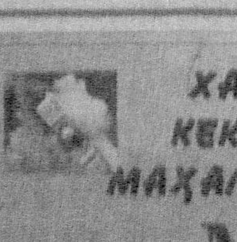

ХАЛҚ ДОНИШМАНДЛИГИ, КЕКСА АВЛОД ТАЖРИБАСИ, МАҲАЛЛА ҲАЁТИНИНГ ОЙНАСИ — MAHALLA БИЛАН БИРГА БЎЛИНГ!

MAHALLA

Бош муҳаррир: Чори ЛАТИПОВ

Масъул котиб: Аслиддин БЎРИЕВ
Навбатчи: Мавлуда ҚОСИМОВА
Саҳифаловчи: Алишер ЙЎЛДОШЕВ

Газета таҳририят компьютерида терилди ва саҳифаланди, офсет усулида босилди.
А-2, 2 босма тобоқ.
Буюртма Г-3337

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди.
Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41.

Топширилди—20.30